

צ'ון תורני שכונ'י

בעזה"י

אֵלֵינוּ שֶׁל תְּהִי

גליון 564

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת אזורי-קדושים ה'תש"פ

פרשתנו מלאה במצוות של בן אדם לחברו, וגולת הכותרת היא "ואהבת לרעך כמוך". אנו נמצאים בעיצומם של ימי ספירת העומר, ימים שבהם אנו מתאבלים על פטירתם של עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא. והסיבה על שלא נהגו כבוד זה בזה. שהיתה עיניהם צרה זה בזה.

את השנאת חינם. אפשר לתקן על ידי אהבת חינם, בבית ובחוץ. אומר הרב אליהו לופיאן זצ"ל: מי שאומר על עצמו שהוא אוהב דגים, והוא יכול לאכול אותם ולהתענג עליהם, הרי שאינו אומר את האמת שכן אם היה אוהבם לא היה אוכל אותם. והאמת שאדם זה אוהב את עצמו יותר מאשר את הדגים.

כך הוא הדבר גם אצל בני אדם. כשאדם פלוני אומר שהוא אוהב את חברו, הוא בדרך כלל אוהב את עצמו, נעים לו להיות בחברת חברו ואולי אף משתלם לו. אהבה מלשון "הב" - תן. אהבה אמיתית נבחנת במידת הנכונות להעניק לזולת ולא בהנאה המתקבלת ממנה. לראות כל הזמן מה לתת לשני ולא מה לוקחים מהשני. המשנה באבות אומרת: "כל אהבה שהיא תלויה בדבר - בטל הדבר בטלה אהבה. ושאינה תלויה בדבר - אינה בטלה לעולם". אהבת אמת היא רק על יסוד הנכונות לתת ולהעניק לזולת. וזאת התורה כולה. כמו שאמר הלל הזקן לאותו גוי, שרצה ללמוד את כל התורה על רגל אחת. אמר לו: "מה ששנוא עליך על תעשה לחברך" זה כל התורה.. וככל שמדברים על זה, רואים עד כמה קשה ליישום הציווי הקדוש הזה. אלא שאם נתבונן שוב בכתוב, נראה שהוא לא מסתיים בזאת, אלא שכתוב "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ: אֲנִי ה' ". אומר ה"שפת אמת": "קיום אמיתי ומלא של"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ" הוא בגדר עבודה קשה מאוד. על כן אומר הקב"ה, "אֲנִי, ה'" - הריני מוכן לסייע בידך, שתוכל לקיים זאת אם אך יהא בך רצון אמיתי לזה". יהי רצון שנזכה.

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם" - אומר המדרש: "קדושים תהיו, יכול כמוני? תלמוד לומר כי קדוש אני - קדושתי למעלה מקדושתכם". ובפשוטם של דברים אין לבן אנוש ויציר חומר להעפיל למדרגות קדושה אלוקיות.

את הסיפור הבא שמעתי מר' יוסף קרלינשטיין, בנו של המגיד רבי ראובן קרלינשטיין, ששמע את הסיפור מבעל המעשה: בעל המעשה, יהודי בר אוריין ויודע ספר, נקלע יום אחד לתל אביב לצורך סידורים. לעת ערב חיפש מנין לתפילת מנחה, ולאחר התפילה הכריז השמש שאין היום שיעור בין מנחה לערבית הואיל והרב לא נמצא. האורח נטל רשות מהשמש וביקש להחליף את הרב שלא יתבטל השיעור, אך נודע לו מהמתפללים שהשיעור הקבוע מתקיים במשניות מסכת "קנים" (אחת מהקשות שבמסכתות הש"ס) ואם יש שיעור - זה הנושא שעליו למסור... המשניות הובאו והאורח מנסה להתחיל ללמד את המשנה שבה אחזו הלומדים, לידו התיישב יהודי "פשוט" שעמל למחייתו, בעדינות מופלאה ובלא לבייש את האורח, ביאר את המשנה לקהל השומעים "יחד עם המגיד שיעור", והאורח גילה שלפניו יהודי הבקי וגדוש בידעית התורה בכלל ובמסכת הנלמדת בפרט. לאחר השיעור החליט האורח לגלגל שיחה עם אותו יהודי, לברר היאך זה הוא יושב בשיעור משניות - כאשר הוא בעצמו יכול למסור מספר שיעורים... <<<המשך בעמ' ב'>>>

זמנר הטבת
הדלקת נרות
מוצאי שבת
8:02
6:59
 נצ לשמור על קדושת הגליון
 אין לקרוא בשעת התפילה
8:35 ר"ת

אהל ההלכה

יש נוהגים בימי ספירת העומר (עד יום ל"ד בעומר) שלא ללבוש בגד חדש שצריך לברך על לבישתו ברכת שהחיינו (דהיינו בגד חדש שיש שמחה בלבישתו כמו חולצה חדשה וכדומה, אבל בגד שאין מברכים עליו שהחיינו, לכל הדעות מותר ללבוש בימי הספירה). ויש מקילים בזה ללבוש בגד חדש.

יש מחמירים שלא לתפור ולתקן בגדים חדשים בימי ספירת העומר, ומנהגינו להקל בזה, ואף להנוהגים איסור בזה, מכל מקום אם עושה כן לצורך חתן שעומד להינשא בל"ד לעומר, אין בזה מנהג להחמיר כלל.

לדעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, אין כל איסור או חומרא, להיזהר שלא לברך שהחיינו על פרי חדש בימי ספירת העומר, ואותם שנהגו כן, באו לידי מנהג זה בטעות מפני שכך הדין בימי בין המצרים, שבהם אין לברך שהחיינו על פרי חדש, אך בימי ספירת העומר אין מנהג להחמיר בזה כלל, מפני שימי הספירה אינם ימי אבל, כימי בין המצרים שבהם אירעו חורבן בית המקדש ושאר פורענויות, ולכן אין לברך שהחיינו וקיימנו והגענו "לזמן הזה", על זמן שנועד לפורענות לכלל האומה, אבל ימי הספירה אינם נחשבים ימי פורענות, ואדרבא, כתב הרמב"ן שקדושת ימי הספירה כימי חול המועד, ולכן אין להחמיר בזה כלל.

אבל לעניין לבישת בגד חדש בימי הספירה, ראוי להחמיר בזה בימי הספירה שלא ללבוש בגד חדש, ואם יש צורך בלבישתו, נכון להדר וללבוש ביום שבת, ואז גם יוכל לברך עליו שהחיינו. וכן במקום שמחת בר מצוה או ברית מילה יש להקל ללבוש בגד חדש בימי הספירה.

אהל לחידוש

חידושים ופג'נים לשולחן השבת

<<<המשך מעמ' א'>>>

"אספר לך גופם של דברים", סיפר הלומד בענווה. "גדלתי בבית שרחוק מאוד משמירת תורה ומצוות, באחד הימים הגיעו שומרי תורה ומצוות ושכנעו אותנו ללכת ללמוד תורה. לא ידעתי במה מדובר, אך נטלתי את חפצי ועמדתי יום אחד מול הגאון רבי אליהו לופיאן, משגיח ישיבת "כפר חסידים". רבי, אני רוצה ללמוד תורה. רבי אליהו האיר לי פנים, למרות המראה החיצוני שלי שלא היה כלבוש תורני, בלשון המעטה ושאלני ברוך: 'ניתן לבחון אותך על מה שלמדתי?'

ברור היה לי שהוא הולך לשאול על הַשְׁגֵי במקצועות חול, כמתמטיקה, והסכמתי בשמחה. והרב שאל 'ביצה שנולדה ביום טוב – מה דינה?' משכתי בכתפי במבוכה. והרב פישט את שאלתו: 'מה עושים איתה?' 'חביתה', השבתי בלי להסס...

מראה פניו של רבי אליהו לא השתנה כהוא זה. כעת, כשעמד על קוצר מושגי ודעתי, ידע כיצד לנהוג: "ראה, בני. רחוק אתה מאוד מהידע הנדרש להתחלת הלימוד כאן, אך רואה אני שרצונך כנה, שאתה נכון לעמול ולהשקיע. אם תרצה – אדאג שילמדו איתך עד שתוכל להשתלב בשיעור..." לאחר עמל ויזע, חודשים רבים ומושגים תורניים שנרכשו, הבנתי כמה רחוק הייתי כשעמדתי לפניו ל"מבחן", וכמה גדלות נפש נדרשה מצידו שלא לגחך לעומתי בבזו לתשובה המבישה שהשבתי. מידותיו הנאצלות של הרב לופיאן נטעו בי אהבה וחשק עז לתורה, מני אז שמתתי בה כל מעייני והיום כל בני תלמידי חכמים מופלגים. אף אני, שבעל בית הנני ועובד למחייתי, אינני מרפה בכל עוז מלימוד התורה בכל עת ורגע פנוי", סיים היהודי את סיפורו המופלא. נשוב לדברי המדרש בהם פתחנו, שנראים לכאורה כקביעה נחרצת שהיהודי אינו יכול להעפיל במעלות הקדושה מעבר להשגתו. וכך אכן האמת. אולם הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין ביאר את דברי המדרש כתביעה לכל יהודי באשר הוא: "יכול כמוני?" המדרש פונה לכל יהודי בשאלה: האם אתה רוצה לדעת שביכולתך, בכוחותיך, אתה מסוגל להעפיל במעלות סולם הקדושה והטהרה? להיות כביכול קדוש כה? ישנה דרך שתקדם אותך ותתבע ממך ללא הרף להשיג כל שניתן: "תלמוד לומר", תשגן לעצמך בכל עת - "כי קדוש אני!"...

(ר' ישראל מלכה)

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

דומה שאין יהודי דובר עברית - כולל מאלה הרחוקים משמירת תורה ומצוות - שאינו יודע לצטט את הפסוק המפורסם שבפרשתנו "ואהבת לרעך כמוך". המהדרים גם יודעים את דברי רבי עקיבא על פסוק זה - "זה כלל גדול בתורה". ויש להבין את הכוונה בדברי רבי עקיבא "זה כלל גדול בתורה".

"סטופ!"

הקריאה הרמה בקושי נשמעה במפעל ההומה מרעש מכונות ופועלים, אך שנייה לאחר מכן החלו אורות אדומים להבהב וצפירות לחוצות גרמו למאות הפועלים להשבית את המכונות ולהמתין להוראות חדשות. "תעצור את כל תהליך האריזה ותדאג שכל המלאי שנארז ביממה האחרונה יובא לפה", זעק מנהל הייצור בחרדה גוברת לעבר סגנו. "אני רוצה וידוא מלא ששום חפיסה מהייצור של עשרים וארבע השעות האחרונות לא יצא לשיווק לפני שנבדוק חפיסה חפיסה". השקט ששרר במפעל הוחלף באחת בתזזית אדירה. מלגזות הסיעו משטחי ארגזי תרופות אל המעבדות, הרוקחים ומבקרי האיכות החלו לבודד כדור מכל חפיסה ולבדוק שהוא עומד בתקן. בשוגג הוכנס רכיב שנועד לדילול דם בכמות גדולה יותר לאחת המכונות וכעת צריך לבדוק שחלילה לא תהיה כמות גדולה יותר של מדלל דם באחת החפיסות. הכמות היא ההבדל בין ריפוי לנוטלי התרופה, לבין סכנת חיים עבורם. שעתים חלפו והמנהל נרגע מעט. חפיסה אחר חפיסה נבדקה והתברר שהנוק אירע רק דקות ספורות לפני שהתגלתה הטעות. רוב התוצרת בסדר גמור ואפשר לארוז מחדש ולהחזיר כל דבר למקומו, למעט פס הייצור של השעה האחרונה. חברו של המנהל שביקר במפעל באותן שעות, החליט שעכשיו אפשר לשאול שאלה שעמדה על קצה לשונו זמן רב: "ברוב המפעלים הרי מסתמכים על 'מדגם'. דוגמים חלק מהפריטים או הנתונים בשיטה אקראית ובדקים את מצבם. אם הדגימה העלתה תוצאות טובות מאוד - סומכים על הבדיקות שכל הכמות היא טובה, ואם להפך - יודעים שמצב רוב או כל הכמות הוא בכי רע. מדוע אתה בודק חפיסה אחר חפיסה ולא סומך על מדגם?". המנהל מחא מצח מיוזע והסביר: "כשמדובר בחלקי מתכת או פלסטיק, ניתן להסתמך על מדגם. ההיגיון אומר שאם המוצר עומד בדרישות המייצר - משמע שלא נפל בו פגם. אולם בתרופה הספציפית הזו שבה מתערבים כל החומרים ומותכים יחד לכדור אחד, די בעשירית האחוז של מדלל דם מעבר לכמות הרגילה וכבר יכול החולה להגיע חלילה לסכנת חיים. מוכרחים לבדוק כל חפיסה! את החפיסות שנמצאו בהן עקבות - ולו מזעריים ביותר - מעבר למותר, נשליך מיד".

בספר "דבש השדה" מביא רעיון נפלא ששמע מאחד מגדולי דורו: רבי עקיבא מלמד אותנו במילים ספורות יסוד כביר. תרי"ג מצוות ניתנו לנו בתורה. יהודי הרוצה לבדוק את מצבו הרוחני ביחס לקיום מצוות התורה, יכול לבדוק לגבי כל מצווה ומצווה את מצבו, ויכול לבדוק בצורה פשוטה יותר: כיצד מתנהג הוא ב"ואהבת לרעך כמוך". אם חשבון הנפש שלו בנקודה זו משביע רצון - הרי שמצבו הרוחני מצוין. אולם אם חלילה באהבת ישראל הוא לוקה בחסר, כל היתר - טוב ככל שיהיה - לוקה בחסר... זה כלל גדול בתורה! (ר' ישראל קעניג)

הצדיק הפלאי רבי ישעיה קרעסטירער זיע"א, היה תופעה של ממש. תופעה שאין לה אח ורע. חצר קדשו שבקרעסטיר, הייתה תל תלפיות למבקשי תורה ודעת. רבים נהרו לפתחו לשמוע דבר קדשו ולזכות לעצה, ברכה וישועה מפיו. אבל תופעה נוספת הייתה מקובלת בחצרו של הצדיק, מופלאה ומרטיטה. רבי ישעיה קידש את מצוות גמילות חסדים והפך אותה לעבודת קודש מרכזית. הוא טרח ודאג מידי יום ומידי לילה, שלא יישאר יהודי רעב, שלא יישאר יהודי ללא מקום לינה ולא כסות לעורו.

ידוע היה הדבר בכל רחבי הונגריה ומחוצה לה, שבחצר הקודש קרעסטיר יש הכנסת אורחים מוכנה ומזומנה לכל דיכפין, לכל אדם באשר הוא, מגדול ועד קטון, מנכבדים ועד דלת העם. רבי ישעיה עצמו, בענוותנותו הרבה, היה עומד ומגיש את האוכל עבור ההמונים, למרות שאלה הגיעו להיוועץ ולהתברך ממנו. עבודה גדולה ויתרה, היה עובד רבי ישעיה זיע"א בסעודת מלווה מלכה, סעודה רביעית דוד מלכא משיחא. אם בימי חול ובשבתות היו סמוכים רבים לשולחנו, הרי שבסעודה זו היו באים כפליים. הרה"ק רבי ישעיה היה עורך סעודה זו מצאת השבת ועד השעות המאוחרות של הלילה, ושם הייתה מורגשת השראת שכינה כפשוטה.

מאריך היה הרה"ק מקרעסטיר בסעודה זו בדברי תורה, בפירושה וסודותיה והאוזן לא היתה שבעה מלשמוע. המוני החסידים והמקורבים שהיו סמוכים על שולחנו, בלעו בצמא את דבריו ושאומו מהם דעת, חכמה ועידוד לכל ימות השבוע. למרות כל זאת, היה רבי ישעיה דואג באופן אישי לכך שלאיש מהם לא יחסר מזון, שכולם יאכלו וישבעו ויסעדו את ליבם מסעודה זו, מזון לתחיית המתים. כה גדולה הייתה מעלת סעודה רביעית בעיניו, עד שביקש בצוואתו לחרוט על מצבתו את המילים הבאות: "לחם רב עבד לסעודת דוד המלך ע"ה הרבה זבח ונסכים." זיעועכ"א

פרשת קדושים מתחילה בפתיחה ייחודית, כמעט אך ורק לה: **"דְּבַר אֵל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ"**. בדרך כלל, מועברים הציוויים מהקב"ה לעם ישראל בהעברה היררכית – אלוקים ואומר למשה, שמעביר לאהרן, שמעביר לזקנים עד שבכל שבט ושבט מועברים הדברים אל העם. אולם פרשת קדושים נאמרת ב"הקהל" (רש"י), כלומר לכולם, ללא חלוקה וללא "פילטרים". אהרן הכהן וכל "פשוטי" העם מקבלים אותה ביחד. כל יחיד ויחיד מעדת ישראל יכול, וצריך, להיות קדוש. כולם מדברים על קדושה. בכל דת, להבדיל, מדברים עליה. אולם מי שלומד את הפרשה רואה שהיהדות מדברת על קדושה מסוג אחר. קדושה אמתית. מה הפירוש להיות קדוש? אחד המאפיינים הוא: **"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹד אָנִי ה'** " רש"י לא מפרש שום דבר על פסוק זה, אלא רק מצטט: "אמר רבי עקיבא, זה כלל גדול בתורה". מעניין שאת הפרשה הזו אנו קוראים תמיד בתקופת ימי ספירת העומר, הימים בהם רבי עקיבא איבד עשרים וארבעה אלף מתלמידיו, מחמת שלא נהגו כבוד זה בזה. התורה מציבה לנו סולם, איך להגיע ל"ואהבת לרעך כמוך". התבוננות בכל שלביו, תפلس לנו נתיב להגיע אל הכלל הגדול הזה שבתורה. כך מתחיל הסולם: **"לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט, לֹא תִשָּׂא פָנֶי דָל וְלֹא תִהְדָּר פָּנֵי גְדוֹל, בְּצַדֵּק תִּשְׁפָּט עַמִּיתְךָ"**. רש"י וגם הרמב"ם מלמדים אותנו, שפסוק זה לא נאמר רק על שופט בבית משפט או דיין בבית דין, אלא על כל אדם באשר הוא: "שחייב אדם לדון את חברו לכף זכות, ולא יפרש מעשיו ודבריו אלא לטוב ולחסד" (רמב"ם ספר המצוות, קע"ז). "הוי דן את חברך לכף זכות" (רש"י). מהו היסוד של לדון לכף זכות? "בצדק". הצדק מחייב לדון לכף זכות. הצדק אומר שצריך לראות טוב, ובהיעדר ראייה שכזאת, הרי שעשיתי עוול במשפט. לא רק אם אתה דיין בבית הדין, גם אם אתה אדם "מן השורה" שפגש אותי במקרה ברחוב, בסופר, בכביש או בתור לבנק, ואתה לא רואה בי טוב – אתה לא שופט צדק, אתה עושה עוול בדין. כאשר אדם שופט בצדק, והוא מפרש את מעשיו חברו לטוב ולחסד, ההמשך הטבעי הוא: **"לֹא תִלְךָ רֵכִיל בְּעַמִּיךָ, לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רֵעֶךָ אָנִי ה'** ". שהרי מי שמתרגל לדון את חברו לכף זכות ולפרש את מעשיו לטוב, פשוט לא ילך רכיל. כמה קל להתרגל לפרשן כל דבר, ומנגד כמה קשה להרגיל את הנפש לפרשנות חיובית טובה. מי שיזכה ויצליח להגיע למצב של שיפוט צדק, לא יהיה לו שום צורך ברכילות, הוא לא ירגיש את הדחף הזה ללכת ולספר. נמשיך לעלות בסולם: **"לֹא תִשָּׂא אֶת אָחִיךָ בְּלִבְבְּךָ"**. אל תשנא אותו בלב – תשפוך, תוציא הכל החוצה, דבר אתו, "הוֹכַח תוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ", תספר לו מה מציק לך. על ידי שאתה לא משאיר את הטינה בלב, אתה מגיע למצב של **"וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא"**. רש"י מוסיף, "ולא תשא עליו חטא – לא תלבין את פניו ברבים". כוונת הדברים, שכשמשוה שמור לך בלב ואתה לא מוציא אותו, יום אחד זה יתפרץ, ואז זה כבר לא יהיה ביניכם בלבד, זו כבר תהיה הלבנת פנים ברבים. השנאה הזו, שהייתה שמורה בלב, תישפך החוצה בלי שום מעצור, ותזהם את כל האוויר. לכן כדאי להוציא את השנאה החוצה, ולפתור אותה נקודתית. השלב הבא הוא: **"לֹא תִקַּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ"**. נקימה ונטירה זה לחיות את האתמול. תפסיק לחיות את האתמול ולשקוע בבוץ העבר, תחיה את היום, את המחר. "מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים?" אהב ימים לראות טוב! תאהב את היום, ותראה את הטוב. אם כך תחיה, האפקט המיידי יהיה **"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹד אָנִי ה'** ".

"ויצווה הכתוב, שלא תהיה פחיתות הקנאה הזאת בליבו, אבל יאהב ברבות הטובה לחברו כאשר אדם עושה לנפשו, ולא יתן שיעורין באהבה" (רמב"ן). "ואהבת לרעך כמוך". למה? "אני ה' ". הוא אשר אמרנו. בין אדם לחברו ובין אדם למקום אחוזים הם זה בזה. בפרט בתקופת ימי ספירת העומר, בוואו לא ניתן שיעורין באהבה. (הרב משה שינפלד)

ברכה והצלחה ובריאות
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה ערבית - בשעה 19:00

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית- 7:30
מנחה ערבית - 19:00
לעת עתה כל התפילות
ברחבה הסמוכה
לביהכ"ס
לרפואה שלימה
אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית- 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 19:00
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב יעקב אליהו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א